

Underretningsanalyse

Vesthimmerlands Kommune
Familieafdelingen
November 2018

VESTHIMMERLANDS
KOMMUNE
- lyst til at gøre en forskel

Indhold

Indledning	3
Opsamling	5
Fordelingen af underretninger efter § 152, § 153, § 154	6
Gengangere på tværs af perioderne	10
Underretningsniveau i distrikterne.....	11
Underretningsniveau i dagtilbud.....	14
Underretningsniveau i skoler	16

Indledning

Vesthimmerlandsmodellen blev påbegyndt implementeret primo 2016, med henblik på at forstærke indsatsen i forhold til udsatte børn, unge og familier i Vesthimmerlands Kommune.

Det overordnede formål med Vesthimmerlandsmodellen er at sikre en forebyggende, helhedsorienteret, sammenhængende, kvalificeret, målrettet og langsigtet indsats overfor udsatte børn, unge og familier. Endvidere er der i modellen fokus på effektiv ressourceudnyttelse.

Vesthimmerlandsmodellen er inspireret af metodearbejdet i bl.a. Herning Kommune. Her har man fokuseret på forebyggelse og tværfaglig involvering samt involvering af familie, netværk og samarbejdspartnere, hvortil der er tæt kontakt og hyppig opfølgning. Således har en normaliseringstænkning, kombineret med tidlig og involverende indsats, vist sig at have en gavnlig effekt for børn, unge og familier. En tidlig indsats betaler sig, og derfor blev Vesthimmerlandsmodellen implementeret.

Modellen indebærer:

- At der sættes en ny ramme for det tværfaglige samarbejde: Tværfagligt samarbejde – et fælles ansvar
- At der skabes mulighed for, at foretage tæt opfølgning og yderligere involvering af familier og samarbejdspartnere ved at familierådgivernes sagsantal er nedbragt
- At der sker en ændring i tilgang og mindset så en tidlig indsats med en høj grad af involvering af familier og netværk bliver mulig

Familieafdelingen ønsker at følge udviklingen i det tværfaglige arbejde, hvilket blandt andet denne underretningsanalyse giver mulighed for. Herudover suppleres analysen med erfaringer fra de tværfaglige teams, som er oprettet distriktsvis¹.

Formålet med nærværende underretningsanalyse er at undersøge hvorvidt der på baggrund af det forstærkede tværfaglige samarbejde, kan spores en nedgang i antallet af underretninger. Analysen bygger således på en antagelse om, at tværfagligt samarbejde mindsker behovet for underretninger. For det første kan det tværfaglige samarbejde sikre en øget trivsel hos børn/unge, der dermed i mindre grad underrettes på. For det andet kan det tværfaglige samarbejde mindske fagpersonalets

---

¹ Arbejdet i de tværfaglige teams afdækkes løbende via statistikprogrammet SurveyXact samt deltagelse af tværfaglig vejleder på udvalgte teammøder.

behov for at underrette, eftersom barnets eller den unges udfordringer håndteres i andet regi; netop i de tværfaglige teams².

Der er i analysen fokuseret på fordelingen af underretninger på paragrafferne:

- § 152 – Tværkommunale underretninger
- § 153 – Underretninger fra offentlige personer
- § 154 – Underretninger fra private

Det er vigtigt at bemærke, at underretningsanalysen forholder sig til *barnets distrikt* samt *hvor barnet går i dagtilbud eller i skole*. Der er dermed *ikke* tale om en afdækning af hvilke institutioner, der har indsendt underretningerne.

Underretningerne kan også være udarbejdet i sundhedsvæsenet, på jobcentret eller af private.

I analysen arbejdes der med tre tidsperioder³:

Periode 1: 2015-2016 – Fra d. 1. august 2015 til d. 31. juli 2016

Periode 2: 2016-2017 – Fra d. 1. august 2016 til d. 31. juli 2017

Periode 3: 2017-2018 – Fra d. 1. august 2017 til d. 31. juli 2018

I analysen findes diverse figurer hvortil baggrundsmaterialet er vedlagt som bilag for rapporten.

Indledningsvist præsenteres en opsamling, hvorefter de enkelte opsamlingspunkter udfoldes i særskilte delafsnit for hhv. fordeling i forhold til underretningsparagrafferne, distrikter, dagtilbud og skoler.

---

² I denne forbindelse bør det pointeres, at der selvfølgelig altid vil være et givent antal af underretninger, trods arbejdet i de tværfaglige teams, eftersom Vesthimmerlands Kommune har et vist niveau af familier i udsatte positioner

³ Distriktsdata, dagtilbudsdata og skoledata er pr. d. 05.09.2015 for periode 1, pr. d. 05.09.2016 for periode 2 og pr. d. 05.09.2017 for periode 3. Barnets/den unges alder er udregnet pr. slutdato for perioden, dvs. pr. d. 31.07.2016, d. 31.07.2017 og d. 31.07.2018.

Opsamling

I nærværende underretningsanalyse synes der at være fire overordnede fund:

1. *Opsamlingspunkt: Underretningsniveauet i periode 3 er højere sammenlignet med periode 2*
  - a. Antallet af underretninger er samlet set steget med 4 %. Trods stigningen er niveauet stadig under udgangspunktet i periode 1.
  - b. Antallet af tværkommunale underretninger, private underretninger og offentlige underretninger er steget
2. *Opsamlingspunkt: Trods et fald i antal findes der forholdsvis mange gengangere⁴ blandt børn og unge hvorpå der indgives underretninger*
  - a. Gengangerne udgjorde i periode 1 38,2 % af det samlede antal unikke personer, i periode 2 34,1 % og i periode 3 31,9 %⁵. I periode 3 fandtes der 230 gengangere
  - b. Der er fundet 17 tværgående gengangere, hvorpå der er indgivet mere end én underretning i alle tre perioder. De 17 underretninger er kendte sager i Familieafdelingen.
3. *Opsamlingspunkt: Data viser et stigende underretningsniveau på børn i dagtilbud*
  - a. Der ses en tendens til, at der i højere grad underrettes på yngre dagtilbudsbørn i periode 3, relativt til periode 1 og 2
4. *Opsamlingspunkt: Data viser et stigende underretningsniveau på børn i skolen*
  - a. Der ses en tendens til, at der i højere grad underrettes på yngre skolebørn i periode 3, relativt til periode 1 og 2

Det bør her pointeres, at underretninger i visse tilfælde selvfølgelig er nødvendige og hensigtsmæssige. Samtidigt viser erfaringer dog, at børnenes sociale udfordringer i mange tilfælde kan håndteres i det forebyggende arbejde i de tværfaglige teams, således at underretningerne undgås. Ligeledes kan et godt tværfagligt samarbejde sikre, at underretningernes indhold kvalificeres. Succeskriteriet for arbejdet med underretninger, og arbejdet med Vesthimmerlandsmodellen i det hele taget, er således ikke, at der sendes færre underretninger, men der sendes det *nødvendige* antal af *kvalificerede* underretninger.

I det følgende vil de enkelte opsamlingspunkter udfoldes i særskilte delafsnit for hhv. fordeling i forhold til underretningsparagrafferne, distrikter, dagtilbud og skoler.

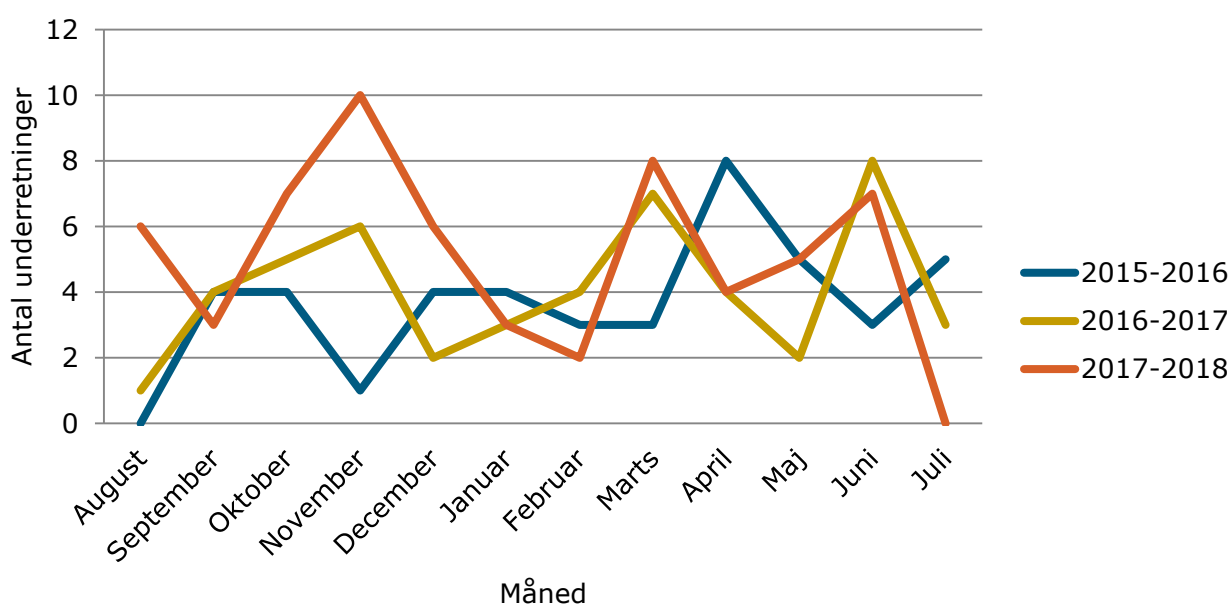
⁴ Gengangere = barn/ung hvorpå der findes mere end én underretning indenfor perioden.

⁵ Faldet skyldes ikke blot flere underretninger hvoraf gengangere %-vis er faldet, men reelt færre gengangere.

Fordelingen af underretninger efter § 152, § 153, § 154

I forbindelse med denne del af analysen bør det bemærkes, at en generel nedadgående tendens for periodelinjerne i figur 1-4 ikke nødvendigvis er ensbetydende med en nedadgående tendens for antallet af underretninger. Dette skyldes, at der for alle tre perioder og i alle typer af underretninger (§152, § 153, § 154) findes en nedadgående tendens henimod skoleårets afslutning og juli måned. Således bør der fokuseres på en sammenligning perioderne imellem, fremfor tendenslinjerne for den enkelte periode.

Figur 1. Underretninger §152 Tværkommunale underretninger

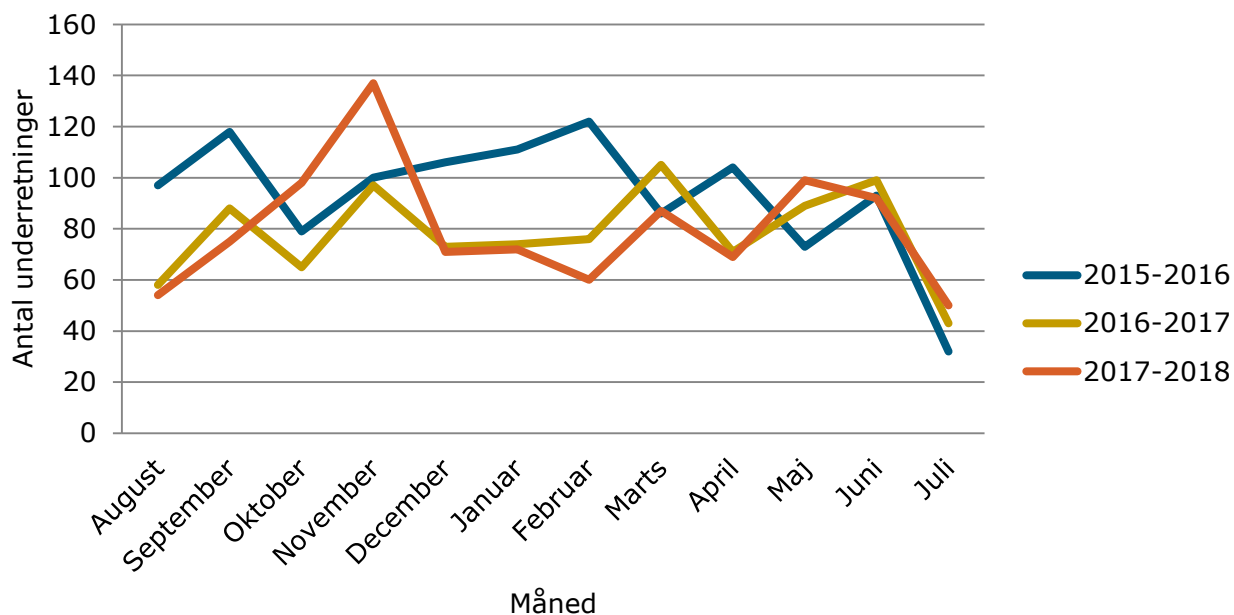

Jf. figur 1 er der flere tværkommunale underretninger i periode 3 sammenlignet med både periode 1 og 2. Samlet set er der registreret en stigning på 17 underretninger, med hhv. +5 underretninger fra periode 1 til periode 2 samt +12 underretninger fra periode 2 til periode 3. Udviklingen svarer til en stigning på 24,5 % fra periode 2 til periode 3. Underretningerne fra andre kommuner er i høj grad underretninger på flerbørnsfamilier, hvorfor statistikken vil være følsom overfor én underretning vedkommende en familie (der registreres en underretning på hvert barn).

Der blev registreret 7 gengangere i periode 1, 0 i periode 2 samt 8 i periode 3.⁶

⁶ Gengangere = barn/ung hvorpå der findes mere end én underretning indenfor perioden

Figur 2. Underretninger § 153 Offentlig person

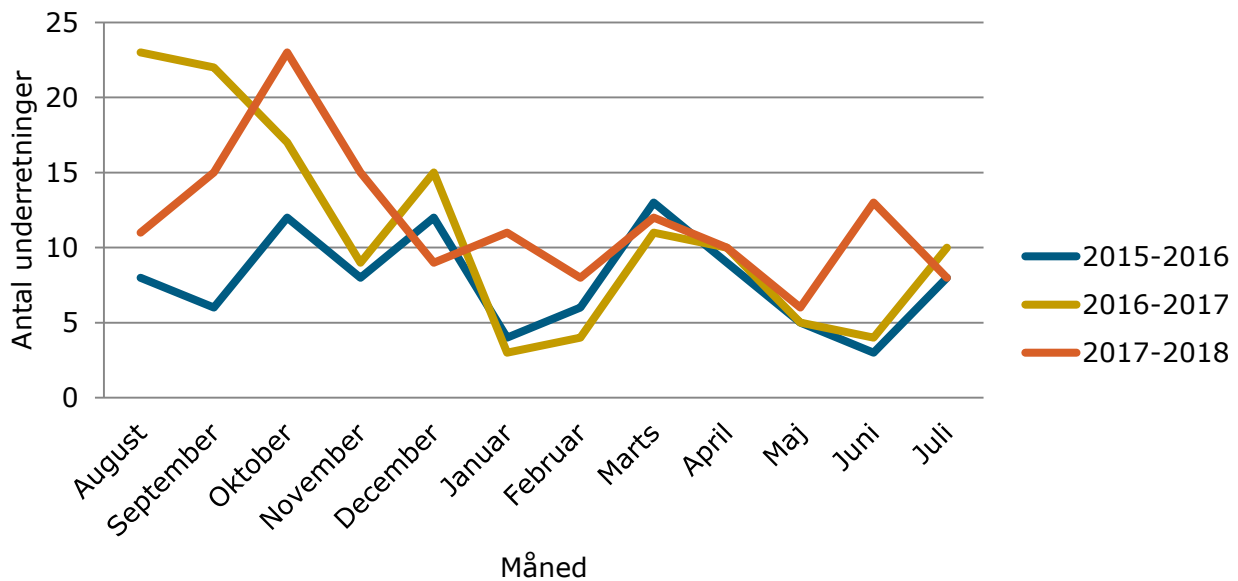

Jf. figur 2 har der været en mindre stigning i antallet af underretninger fra offentlige personer fra periode 2 til periode 3; i alt 26 underretninger. Antallet af § 153-underretninger i periode 3 er dog fortsat under niveauet fra periode 1. Udviklingen fra periode 2 til periode 3 svarer til en stigning på 2,7 %.

Trods stigningen i antallet af underretninger ses et fald i antallet af gengangere; hvor der i periode 2 var 192 gengangere er der registreret 182 gengangere i periode 3. I forhold til underretningerne fra offentlige personer synes der dog generelt at være mange gengangere blandt børn/unge.

Det maksimale antal registrerede underretninger på børn og unge faldet. Der blev registreret op til 15 underretninger på en person i periode 1, 11 i periode 2 og 9 i periode 3.

Figur 3. Underretninger § 154 Private

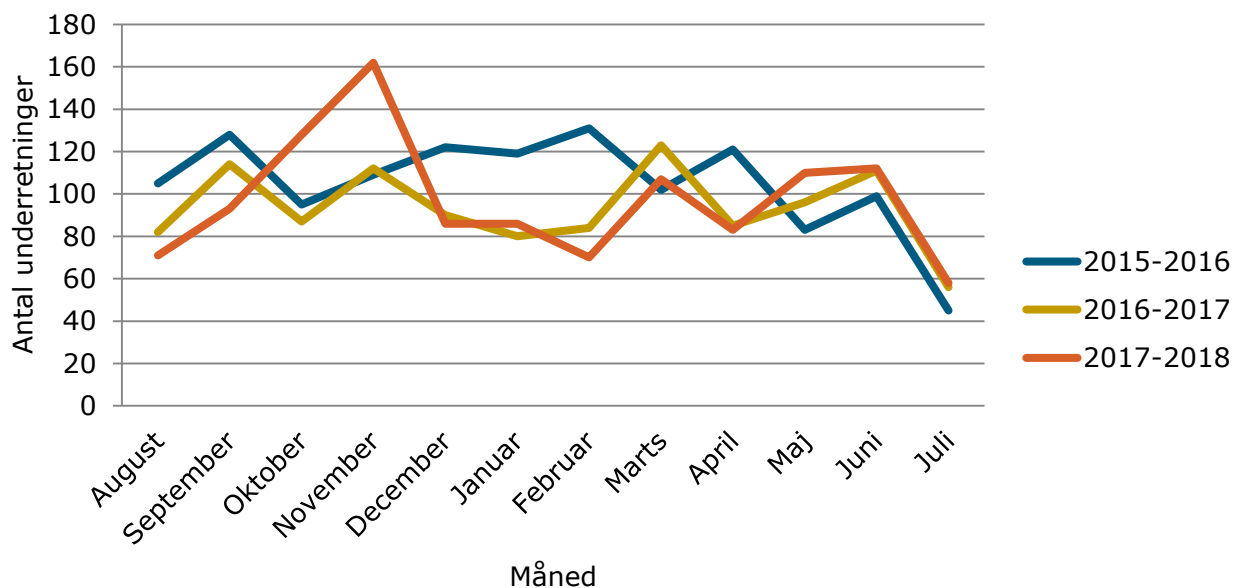
Jf. figur 3 er der flere underretninger fra private i periode 3 sammenlignet med både periode 1 og 2. Samlet set er der registreret en stigning på 47 underretninger, med hhv. +39 fra periode 1 til periode 2 samt +8 fra periode 2 til periode 3. Udviklingen fra periode 2 til periode 3 svarer til en stigning på 6 %.

Antallet af gengangere blandt børn/unge hvorpå der er indgivet en privat underretning synes rimeligvist stabilt, med hhv. 15 i periode 1, 19 i periode 2 og 17 i periode 3.

Det bør bemærkes, at private underretninger på flerbørnsfamilier ser ud til at kunne forklare den store forskel i august-oktober mellem periode 1 og 2 samt den skarpe udvikling i oktober for periode 3. Eksempelvis blev der i august/september periode 2 indgivet underretninger på fem forholdsvis store søskendeflokke. I forlængelse heraf viser der sig generelt et mønster i de private underretninger. Der er således ofte tale om private underretninger på hele søskendeflokke fremfor enkelte børn. Dette tyder på, at underretninger fra privatpersoner i højere grad omhandler forældrene/hele familien. Sådanne underretninger har, jf. figur 3, stor betydning for antallet af private underretninger.

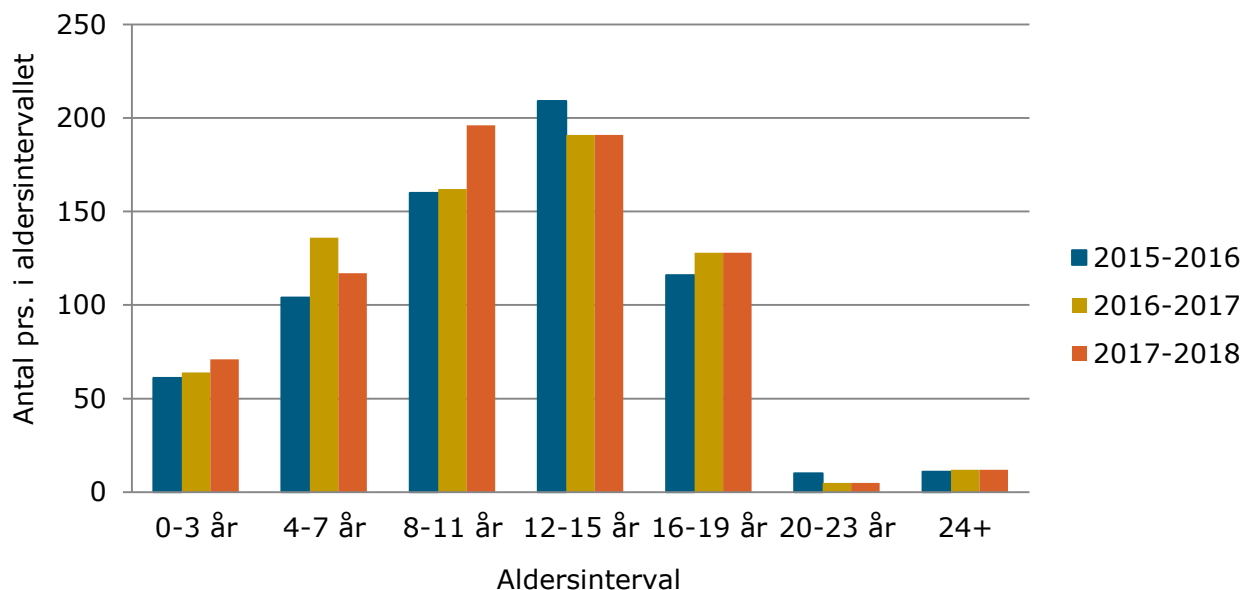
Figur 4. Underretninger §§ 152, 153, 154

Undersøgelsen viser at der samlet set har været en mindre stigning i antallet af underretninger fra periode 2 til periode 3. Der er registreret en faktisk stigning på 46 §§ 152, 153, 154-underretninger. Dette svarer til en generel stigning på 4 % i antallet af underretninger. Antallet af underretninger i periode 3 er dog fortsat lavere end udgangspunktet i periode 1 (se også tabel 4). Stigningen synes i høj grad at kunne henføres til oktober-november perioden i periode 3, jf. figur 4. I denne periode er der i høj grad indgivet underretninger på familie-niveau.

Hvis der fokuseres på alle underretningstyper er både antallet og andelen af gengangere faldet henover de tre perioder. Der blev registreret 256 gengangere i periode 2, 238 gengangere i periode 2 og 230 gengangere i periode 3. Ligeledes er andelen af gengangere i forhold til samlet antal unikke personer faldet fra 38,2 % i periode 1; 34,1 % i periode 2 og 31,9 % i periode 3.

Figur 5. Alle personer med underretninger, fordelt på alder

Det ses i ovenstående figur 5 at underretninger primært, og for alle perioder, fandtes på børn/unge i alderen 8-15 år⁷. I periode 2 var der en tendens til, at underretningerne kom tidligere i barnets liv sammenlignet med periode 1. Denne tendens synes at fortsætte i periode 3.

Gengangere på tværs af perioderne

Ved sammenligning af gengangere blandt børn og unge viser det sig, at flere af disse også findes på tværs af perioderne. Der har således været mere end en underretning på dem i flere perioder.

17 børn/unge var gengangere i periode 1, periode 2 og periode 3. Dvs. der blev lavet mere end én underretning i periode 1, mere end én underretning i periode 2 og mere end én underretning i periode 3. Der er skærpet opmærksomhed på disse 17 børn/unge i familieafdelingen og der er i alle tilfælde tale om kendte sager.

I følgende afsnit fokuseres der på underretningsniveauet i hhv. distrikter, dagtilbud og skoler.

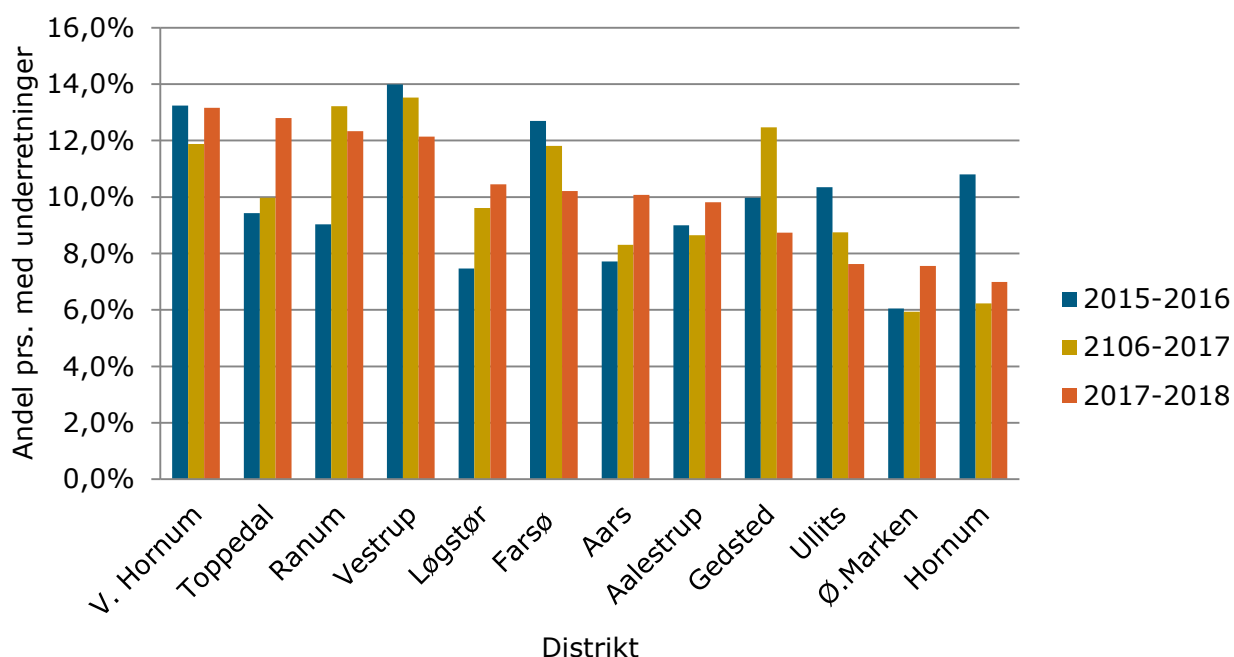
⁷ Barnets alder er opgjort pr. periodens slutdato, dvs. pr. 31.07.2016, 31.07.2017, 31.07.2018. Over 24 år: En del af disse underretninger er på ufødte børn.

Underretningsniveau i distrikterne

Nærværende afsnit omhandler underretningsniveauet for distrikterne i Vesthimmerlands Kommune. Der er således – i dette afsnit – ikke taget højde for hverken dagtilbuds-/skoleindplacering eller underretningsparagraf; alle underretninger for hhv. periode 1, 2 og 3 er fordelt distriktsvis i forhold til barnets adresse.⁸

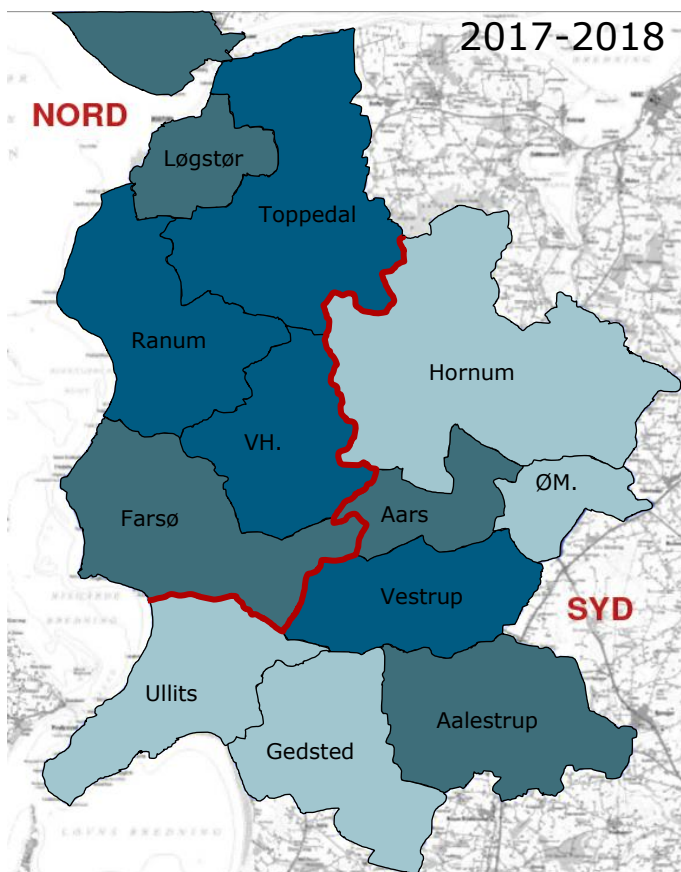
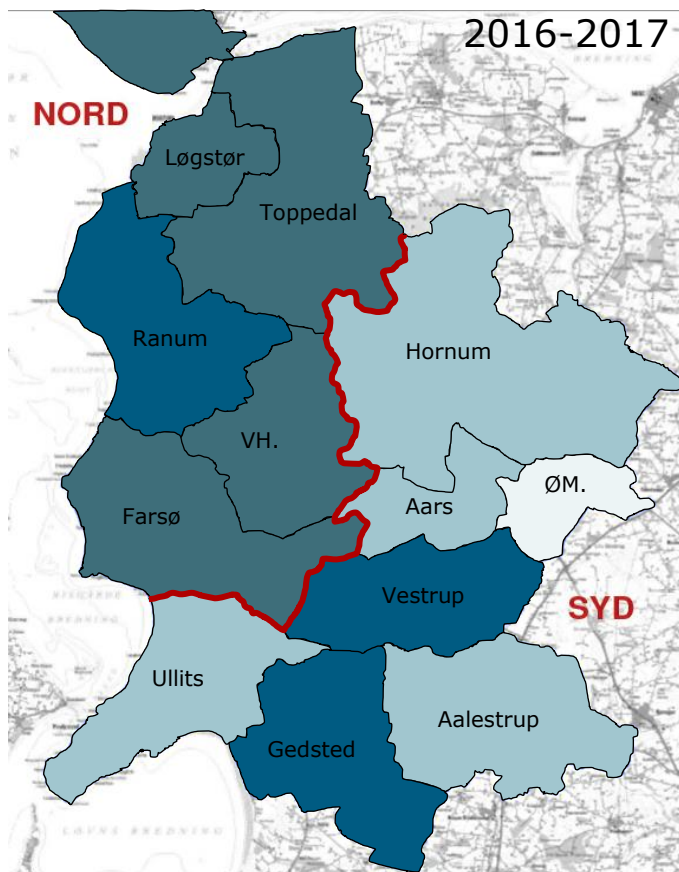
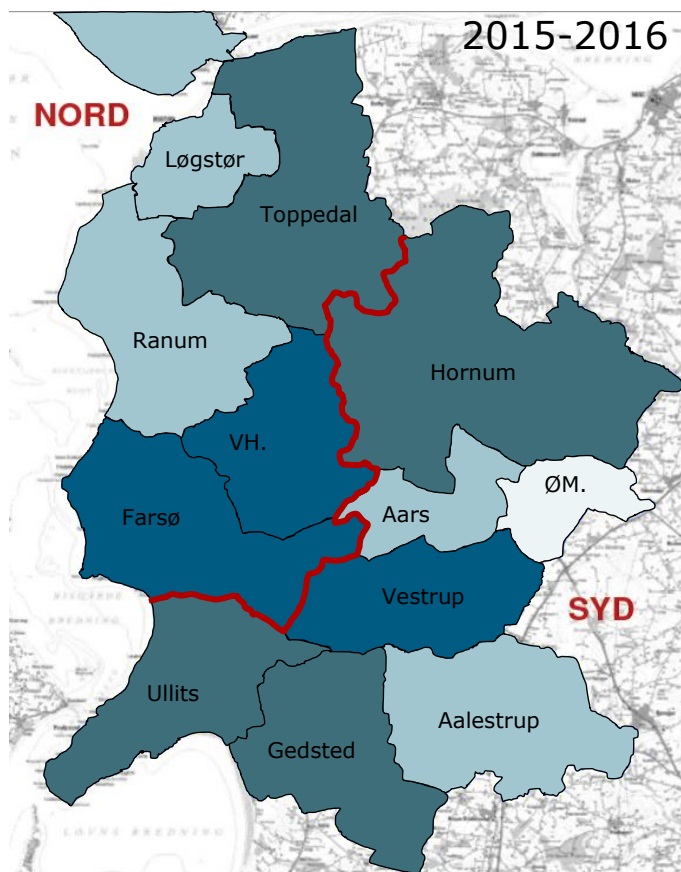
Eksempelvis ses det, at Aars Skole placerer sig med et forholdsvist højt underretningsniveau i alle perioder, jf. figur 9 s. 16. I forhold til distriktsniveauet er Aars dog placeret blandt de tre distrikter med laveste underretningsniveau for periode 1 og 2, og for periode 3 er Aars-distriktet stadig blandt de distrikter med lavest underretningsniveau, jf. figur 6. Underretningsniveauet på Aars Skole kan således ikke henføres til det generelle underretningsniveau i distriktet. Der kan muligvis være tale om et forholdsvist højt underretningsniveau på skolen grundet AKT-funktion eller elevsammensætning fra flere forskellige distrikter.

Figur 6. Underretningsniveau i distrikter

Nedenfor gives et geografisk overblik over underretningsniveauet i distrikterne i Vesthimmerlands Kommune.

⁸ Adressen er fundet pr. 05. september for den pågældende periode, dvs. 05.09.2015; 05.09.2016; 05.09.2017. Der er ikke taget højde for adresseændringer.

	Underretningsniveau: 12,1- %
	Underretningsniveau: 9,1-12 %
	Underretningsniveau: 6,1-9 %
	Underretningsniveau: 0-6 %

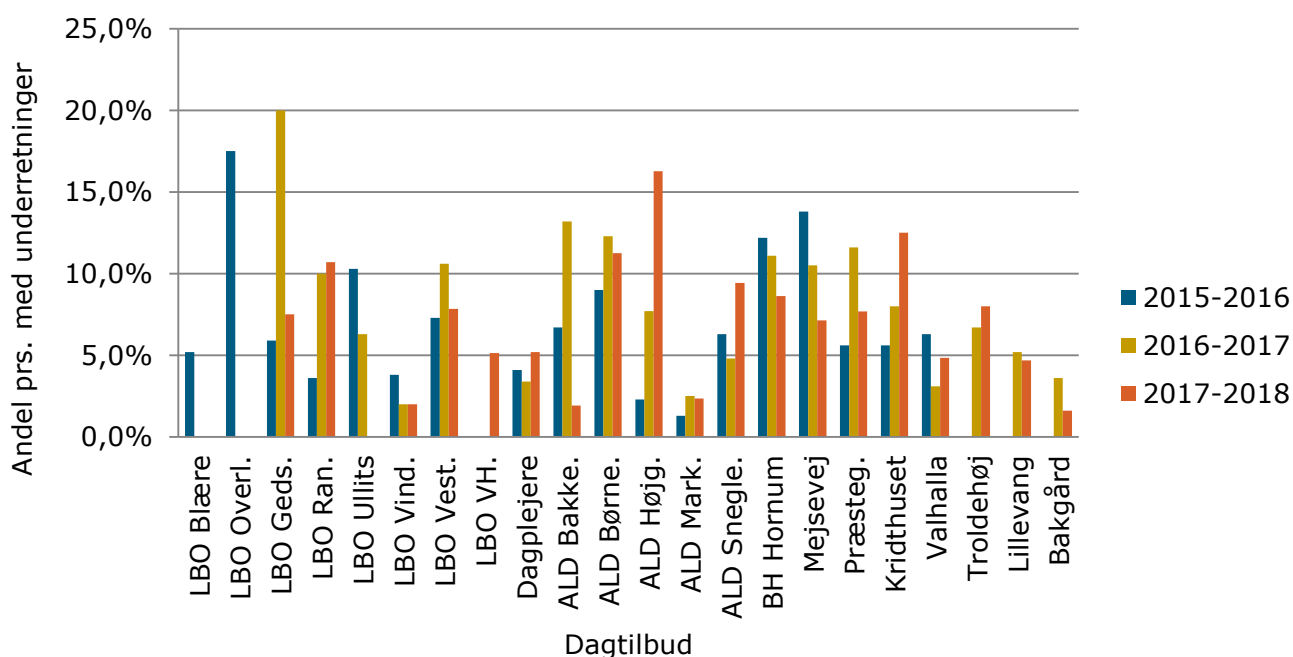
Den geografiske fordeling af underretningsniveauet viser distrikternes andel af unikke personer med underretninger i forhold til det samlede antal 0-18 årige i distriktet (se evt. også tabel 6, 7 og 8 i bilaget).

Data fra SurveyXact viser, at arbejdet i de tværfaglige teams er godt på vej. I forbindelse med ansættelsen af Tværfaglig vejleder har der i de forskellige teams været fokus på at etablere nogle gode rammer for møderne, eksempelvis arbejdet med den socialfaglige model Signs of Safety. Dette arbejde synes efterhånden at have den effekt, at møderne synes mere meningsfulde; dels fordi flere kommer til orde og dels fordi forældrene i højere grad får overblik over mødet og processen herefter.

Underretningsniveau i dagtilbud

Det bemærkes, at nedenstående konklusioner alene forholder sig til underretninger på børn, som datamæssigt kan matches til et dagtilbud i Vesthimmerlands Kommune. Der er *ikke* tale om en afdækning af hvilke dagtilbud, der har indsendt underretningerne. Underretningerne kan eksempelvis også være indgivet af sundhedsvæsenet eller af privatpersoner (størstedelen af underretningerne er dog fra en offentlig person).

Figur 7. Underretningsniveau i dagtilbud

Ovenstående søjlediagram viser udviklingen i procentdelen af børn i det pågældende dagtilbud, som havde en underretning på sig⁹. Eksempelvis var der i periode 2 10 % af børnene i LBO Ranum, som havde en underretning på sig. Der er forekommet en stigning i andelen af børn med underretninger i LBO Ranum, da andelen i periode 3 er 10,7 % (se evt. også tabel 9-11 i bilaget).

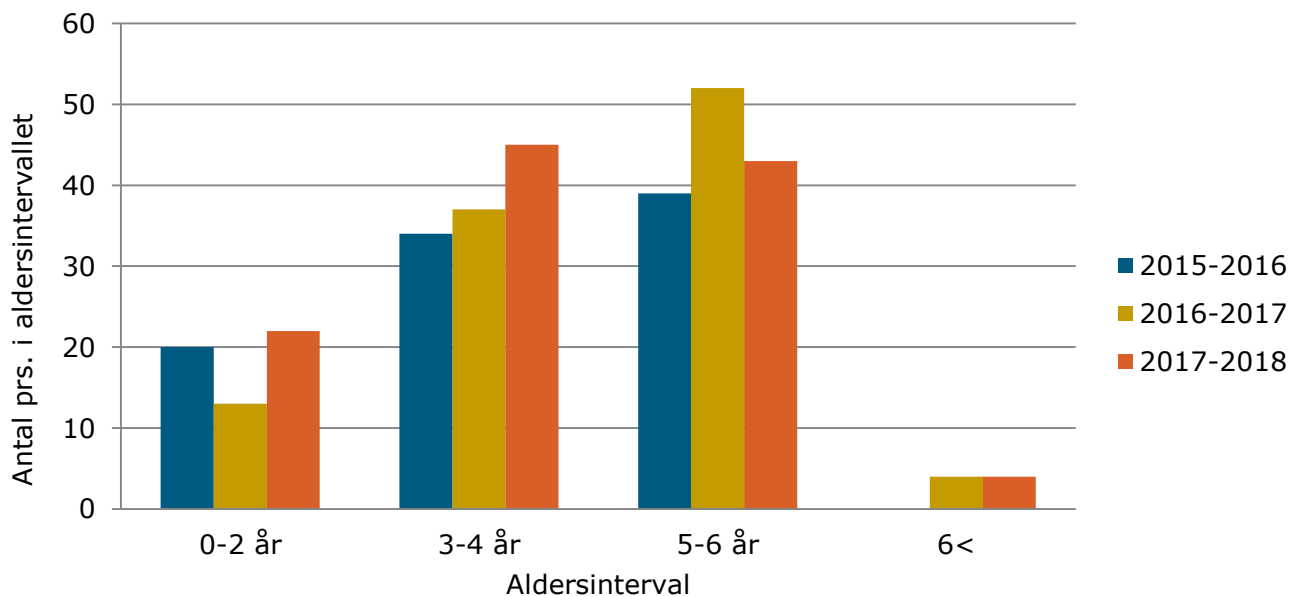
I 10 dagtilbud er der registreret et lavere underretningsniveau i periode 3 relativt til periode 2, mens der i 7 dagtilbud modsat er registreret et højere underretningsniveau i periode 3 relativt til periode 2¹⁰. Samlet set viser data fra dagtilbudsområdet dog, at

⁹ Såfremt et dagtilbud ikke findes i opgørelsen skyldes det, at der datamæssigt ikke kan matches mellem underretninger og børn fra dette dagtilbud i hverken periode 1, 2 eller 3. De private pasningstilbud fremgår ikke af figur 7, men kan ses i tabel 9-11.

¹⁰ Tre dagtilbud har oplevet et uændret underretningsniveau. LBO Blære, LBO Overlade samt de private pasningstilbud er ikke med i denne opgørelse.

der er lavet flere underretninger på dagtilbudsbørn. Nedenstående diagram viser aldersfordelingen på børn med underretninger i dagtilbud.

Figur 8. Aldersfordeling på børn med underretninger, dagtilbud

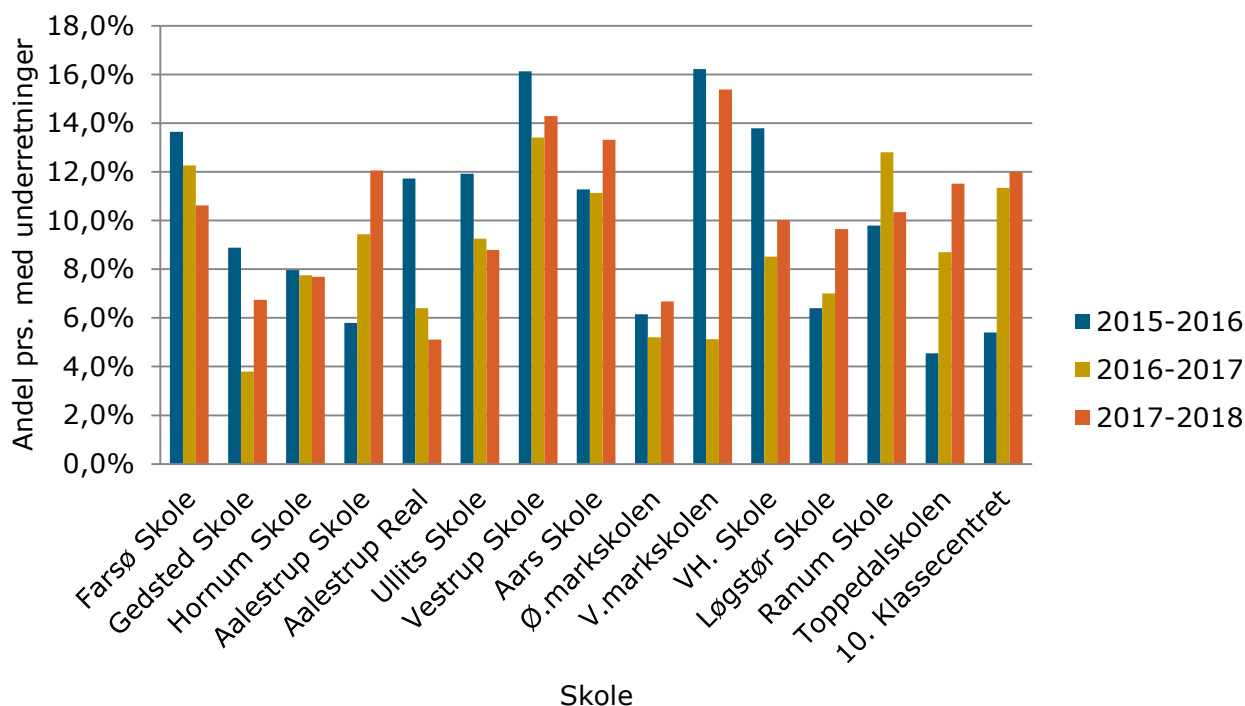
Det ses, at der primært underrettes på dagtilbudsbørn i 5-6 års alderen, og særligt i periode 2 er denne tendens klar. For periode 3 underrettes der i højere grad på de yngre dagtilbudsbørn.

Underretningsniveau i skoler

Det bemærkes, at nedenstående konklusioner alene forholder sig til underretninger på børn, som datamæssigt kan matches til en skole i Vesthimmerlands Kommune. Der er *ikke* tale om en afdækning af hvilke skoler, der har indsendt underretningerne.

Underretningerne kan eksempelvis også være indgivet af sundhedsvæsnet eller af privatpersoner (langt størstedelen af underretningerne er dog fra en offentlig person).

Figur 9. Underretningsniveau på skoler

Ovenstående figur 9 viser udviklingen i procentdelen af børn på den pågældende skole, som havde en underretning på sig.¹¹ Eksempelvis er der på Farsø Skole et vedvarende fald i andelen af børn hvorpå der er registreret en underretning.

På 5 skoler er der registreret et lavere underretningsniveau i periode 3 relativt til periode 2, mens der på 10 skoler modsat er registreret et højere underretningsniveau i periode 3 relativt til periode 2.¹² Samlet set viser data fra skoleområdet, at der er tendens til et stigende underretningsniveau på børn i skolen.

Som ved forrige underretningsanalyse viser data ligeledes, at underretningsniveauet på skolerne er relativt højere end i dagtilbuddene, mens der tilsvarende er tendens til

¹¹ Såfremt en skole ikke findes i opgørelsen skyldes det, at der datamæssigt ikke kan matches mellem underretninger og børn fra denne skole i hverken periode 1, 2 eller 3.

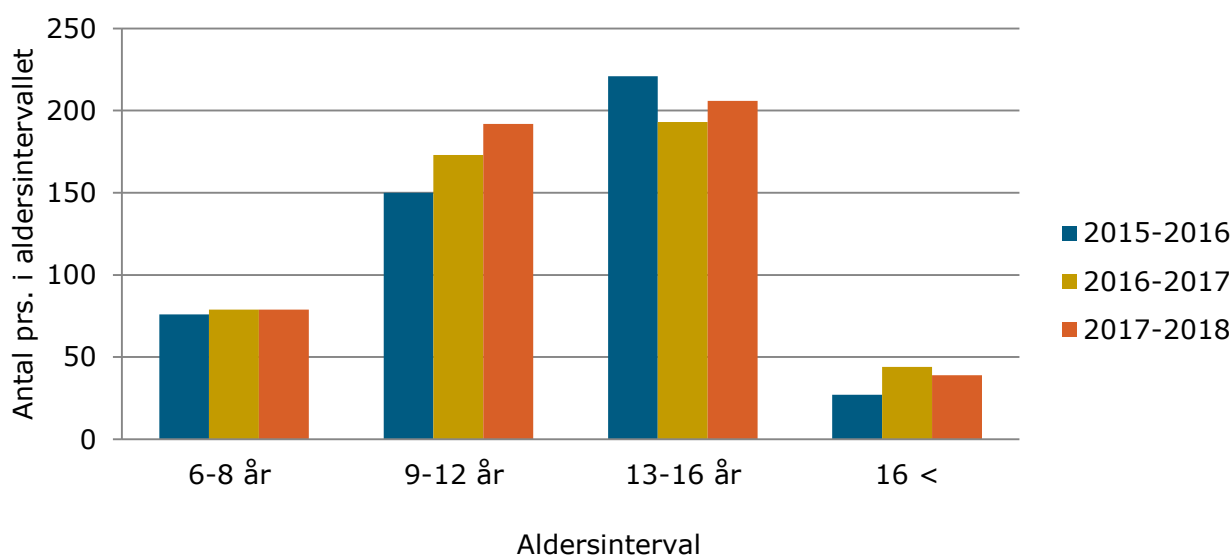
¹² Friskoler og efterskoler er ikke med i denne opgørelse. Friskoler og efterskoler fremgår af tabel 12-14 i bilaget

flest underretninger på børn i skolealderen, jf. side 10 (primært underretninger på børn i aldersspændet 8-15 år). I denne forbindelse er det relevant at være opmærksom på, at eftersom det samlede antal af skolebørn er større end det samlede antal af dagtilbudsbørn, er der også et datamæssigt grundlag for flere antal underretninger på skolebørn. Alligevel synes det interessant, at der blev registreret hhv. 144, 152 og 192 underretninger på dagtilbudsbørn i de tre tidsperioder, mens der blev registreret hhv. 767, 581 og 649 underretninger på skolebørn i samme tidsperioder¹³.

Nedenstående diagram viser aldersfordelingen på børn med underretninger i skoler.

Figur 10. Aldersfordeling på børn med underretninger, skoler

Det ses, at der primært underrettes på skolebørn i 13-16 års alderen. Der ses en tendens til, at der for periode 3 i højere grad underrettes på de yngre skolebørn.

¹³ Ved optælling af underretninger på skolebørn er efterskoler, friskoler og "andre" udeladt, jf. tabel 12-14